

МОЗ України
Запорізький державний медико-
фармацевтичний університет

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішенням Вченої Ради
Запорізького державного
медико-фармацевтичного університету
протокол № 1 від 21.04.2023 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
про академічну
добročесність здобувачів
освіти та НПП
у Запорізькому державному
медико-фармацевтичному
університеті**

Введено у дію наказом В.о. ректора
Запорізького державного
медико-фармацевтичного університету
№ 96 від 21.04.2023 р.

1. Загальні положення

1.1. Положення про академічну добročесність здобувачів освіти та науково-педагогічних працівників Запорізького державного медико-фармацевтичного університету (далі - Університет) встановлює загальні засади, норми та правила академічної добročесності при виконанні письмових робіт здобувачами вищої освіти на першому (бакалаврському), другому (магістерському) та третьому (освітньо-науковому) рівнях вищої освіти та співробітниками під час виконання та науково-педагогічними працівниками під час виконання посадових обов'язків, наукової діяльності, порядок їх перевірки та правові наслідки порушень.

1.2. Положення ґрунтується на чинній нормативно-правовій базі, зокрема, Конституції України, Законах України «Про вищу освіту», «Про освіту», «Про авторське право і суміжні права», «Про наукову та науково-технічну діяльність», Статуті Запорізького державного медико-фармацевтичного університету, Етичному кодексі ученого України, Етичному кодексі лікаря України, Етичний кодекс Запорізького державного медико-фармацевтичного університету.

1.3. Неприйнятними у навчальній, науковій діяльності для здобувачів освіти та науково-педагогічних працівників Університету є:

академічний плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

самоплагіат - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;

фабрикація - вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;

фальсифікація - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

списування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

обман - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;

хабарництво - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

необ'єктивне оцінювання - свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти;

1.4. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- посилення на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної, наукової діяльності;
- дотримання норм законодавства про авторське право.

1.5. Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічних працівників передбачає:

- самостійне створення усіх результатів навчальної, наукової, методичної діяльності відповідно до посадових обов'язків (книги, брошури, статті, навчальні та навчально-методичні посібники, атласи, об'єкти інтелектуальної власності, тестові завдання для контролю знань, виступи, лекції, промови, комп'ютерні програми, бази даних, бази даних, аудіовізуальні твори, ілюстрації, збірники творів, енциклопедії та антології, тексти перекладів тощо);
- дотримання загальноприйнятих етичних норм;
- дотримання норм Конституції і законів України;
- повагу до осіб, які здобувають освіту, до їхніх батьків та осіб, які їх замінюють, незалежно від віку, статі, стану здоров'я, громадянства, національності, ставлення до релігії, кольору шкіри, місця проживання, мови спілкування, походження, соціального і майнового стану, наявності судимості, а також інших обставин.

1.6. Головними складовими виконання наукових робіт і дисертаційних досліджень майбутніх кандидатів наук, докторів філософії та докторів наук є особиста чесність дослідників, реальність і прозорість всіх етапів виконання наукової роботи в сучасних лабораторіях ЗДМФУ, щорічне звітування результатів дослідження та атестація дослідників:

- Фундаментальні цінності академічної доброчесності закладені в освітньо-наукову програму PhD-аспірантів і викладаються їм протягом перших двох років навчання в аспірантурі.

- Планування НДР та дисертаційних робіт проводиться прилюдно на розширених засіданнях науково-планової комісії і комісії з біоетики університету та затверджуються Вченою радою університету.

- Виконання наукових експериментальних, клінічних і фармацевтичних досліджень зосереджено в оснащених сучасним обладнанням лабораторіях Університету і Університетської клініки, які сертифіковані МОЗ України; наукове, діагностичне і лабораторне обладнання щорічно проходить метрологічну перевірку.

- Всі кількісні розрахунки з наукових досліджень виконуються в закупленій університетом ліцензованій програмі «STATISTICA® for Windows».

- Проміжні і заключні результати наукових досліджень щорічно перевіряються атестаційною комісією університету та комісією з перевірки первинної наукової документації.

- Університет видає 3 фахові журнали України, з яких «Запорізький медичний журнал» і журнал «Патологія» включені в базу даних WEB of Science Cor Collection.

- В університеті запроваджена ліцензована міжнародна антиплагіатна система **strikeplagiarism.com**, в якій перевіряються всі завершені дисертаційні роботи, монографії, навчально-методичні видання, а також наукові статті, які надсилаються для публікації в журнали.

- Кожна особа, яка підготувала від імені університету наукову публікацію в любий журнал світу подає в науковий відділ декларацію про те, що її робота не містить плагіату, і що автор готовий прийняти відповідне покарання у разі його виявлення.

1.7. За порушення принципів академічної доброчесності здобувачі освіти притягуються до відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту, заліку, відпрацювання незадовільних оцінок, пропущених занять, підсумкового контролю тощо);

- повторне проходження курсу;

- позбавлення академічної стипендії;

- відрахування із навчального закладу.

1.8. За порушення принципів академічної доброчесності педагогічні, наукові та науково-педагогічні працівники притягуються до дисциплінарної відповідальності відповідно до законодавства.

1.9. Правила Положення однакові для всіх працівників, незалежно від посади і терміну роботи, знайомляться з ним при прийомі на роботу (до підписання трудового договору).

1.10. Положення публікується на офіційному сайті Університету.

2. Політика академічної доброчесності

2.1. Університет є вільним від політичних впливів, що виявляються в будь-якій формі. Відповідальність за дотримання цінностей академічної доброчесності є водночас як особистим обов'язком так і спільною справою колективу загалом.

2.2. Порядок перевірки текстових документів в Університеті регламентується Порядком перевірки навчальних, кваліфікаційних, науково-методичних та наукових робіт на наявність ознак академічного плагіату, затверджених НАЗЯВО та нормативними актами ЗДМФУ.

2.3. Текстові документи, що підлягають перевірці в Університеті перевіряються технічними засобами та спеціальним програмним забезпеченням.

2.4. У разі незгоди щодо виявлення факту плагіату (копіляції) у творі, автор має право у визначений термін з моменту виявлення подати письмову апеляційну заяву, після чого створюється апеляційна комісія із числа провідних фахівців Університету відповідного профілю, яка формує висновки за даною заявою.

3. Комісія з питань академічної доброчесності

3.1. З метою моніторингу дотримання членами колективу моральних та правових норм цього Положення в Університеті наказом ректора створюється Комісія з питань академічної доброчесності (далі - Комісія).

3.2. Комісія наділяється правом одержувати і розглядати заяви щодо порушення Положення та надавати пропозиції адміністрації Університету щодо накладання відповідних санкцій.

3.3. Комісія у своїй роботі керується Конституцією України, Законом України «Про вищу освіту», іншими чинними нормативно-правовими актами, Статутом Запорізького державного медико-фармацевтичного університету та Положенням «Про порядок перевірки текстових документів у Запорізькому державному медико-фармацевтичному університеті».

3.4. До складу комісії входять: проректор з наукової роботи, проректор з науково-педагогічної роботи, вчені секретарі спеціалізованих вчених рад, декани факультетів, голова ради молодих вчених, голова студентської ради, провідні фахівці за напрямками діяльності.

3.5. Склад комісії затверджується Вченою радою терміном на 3 роки.

3.6. Особа, яка стала свідком або має серйозну причину вважати, що стався факт порушення цього Положення, повинен повідомити про це Комісію. Неприйнятно подавати або підтримувати подання безпідставних скарг або скарг без підпису.

3.7. Будь-який здобувач освіти чи науково-педагогічний працівник Університету має право звернутися до Комісії за консультацією або з метою внесення пропозицій та доповнень до цього Положення.

3.8. При виявленні порушень, передбачених у п. 2.2. цього Положення, Комісія вносить ректору Університету пропозиції щодо заходів реагування.

4. Заключні положення

4.1. Члени колективу зобов'язані знати це Положення. Незнання або нерозуміння норм Положення саме по собі не є виправданням неетичної поведінки.

4.2. Порушення норм цього Положення може передбачати накладання санкцій, аж до відрахування або звільнення з Університету, за поданням Комісії з питань академічної доброчесності.

4.3. Положення затверджується Вченою радою Університету. Пропозиції щодо змін та доповнення до Положення вносяться за поданням Вченої ради Університету, ради молодих вчених, Комісії з питань академічної доброчесності, органів студентського самоврядування. Зміни та доповнення до Положення вносяться за рішенням Вченої ради Університету.